

Bijlage 9 Centra voor herstelverblijf

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. In deze bijlage wordt verstaan onder:

- 1° begeleider: de partner of een mantelzorger van de gebruiker;
- 2° centrum: een centrum voor herstelverblijf
- 3° gebruiker: een natuurlijke persoon die een heelkundige ingreep heeft ondergaan of die heeft geleden aan een ernstige aandoening die gepaard ging met een ziekenhuisopname of een langdurige onderbreking van de normale activiteiten, en die nog niet zelfstandig kan functioneren in zijn natuurlijk thuismilieu;
- 4° gebruikersdossier: een document dat door het centrum in aansluiting op het digitaal zorg- en ondersteuningsplan en in samenspraak met de gebruiker wordt opgemaakt en dat de noden, de verwachtingen en de voorkeuren van de gebruiker op het vlak van het verblijven, de zorg en ondersteuning en het leven in het centrum bepaalt, de interventies daarvoor beschrijft en op regelmatige wijze evalueert;
- 5° herstelverblijf: de tijdelijke opvang van de gebruiker om hem in staat te stellen opnieuw zelfstandig te functioneren in het natuurlijke thuismilieu.

Hoofdstuk 2. Programmatie

Art. 2. Het programma van de centra bestaat uit de volgende elementen:

- 1° een programmacijfer;
- 2° de evaluatiecriteria.

Art. 3. Het programmacijfer voor de verblijfseenheden in de centra in het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt vastgelegd op 1500 verblijfseenheden. Bij de geografische spreiding van het aanbod wordt rekening gehouden met een minimum van zestig verblijfseenheden per zorgregioniveau regionale stad, als vermeld in de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen.

Art. 4. De volgende criteria zijn de evaluatiecriteria voor de centra, vermeld in artikel 2, 2°: zijn:

- 1° de geografische spreiding;
- 2° de gemiddelde bezetting van de verblijfseenheden die al bestaan;
- 3° het huidige of toekomstige profiel van de gebruikers van het centrum;
- 4° een verslag van de initiatiefnemers waaruit blijkt dat het initiatief inspeelt op de noden van het beoogde werkingsgebied en op de lokale beleidsintenties;
- 5° de visie op herstelverblijf;
- 6° de verwachte rentabiliteit en prijszetting;
- 7° de professionele kwaliteitsgaranties van de initiatiefnemer.
- 8° de datum waarop de ontvankelijke aanvraag van een voorafgaande vergunning is ingediend.

De minister kan de evaluatiecriteria aanvullen of specificeren.

Hoofdstuk 3. Specifieke erkenningsvoorwaarden

Afdeling 1. Algemene bepaling

Art. 5. Aanvullend op artikel 4, 7, 8, 33 tot en met 35, artikel 39, tweede lid, artikel 49 en 59 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, gelden voor de erkenning van centra de specifieke voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk.

Afdeling 2. Voorwaarden voor de zorg en ondersteuning

Art. 6. Elk centrum heeft minstens zestig verblijfseenheden per vestigingsplaats. Als het centrum een functionele eenheid vormt met een ziekenhuis of een woonzorgcentrum, heeft het centrum minstens dertig verblijfseenheden per vestigingsplaats.

Art. 7. De behoeften van de gebruiker zijn bepalend om herstelverblijf te indiceren. De gebruiker mag geen behoefte meer hebben aan gespecialiseerde zorg of intensief medisch toezicht, noch is het bedoeld voor moeder- en kindzorg. Voor elke opname is een aanvraag van een huisarts of specialist nodig.

Art. 8. Het centrum voert een opnamebeleid dat gericht is op alle leeftijdsgroepen van gebruikers.

Art. 9. Minstens 50% van de opnamen van de gebruikers worden gerealiseerd binnen veertien dagen nadat ze ontslagen zijn uit het ziekenhuis.

Art. 10. De gebruikers mogen maximaal zestig opeenvolgende dagen en, beschouwd over de periode van één kalenderjaar, in totaal maximaal negentig dagen in hetzelfde centrum opgenomen worden per pathologie. Om het maximale aantal verblijfsdagen te berekenen, wordt geen rekening gehouden met de dagen van onvoorziene afwezigheid. Elke afwijking van de maximale verblijfsduur wordt gemotiveerd door het interdisciplinaire team dat de gebruiker verzorgt.

Art. 11. In de volgende situaties kan, samen met de gebruiker, ook zijn begeleider in het centrum verblijven:

- 1° de begeleider heeft zelf zorgnoden;
- 2° de aanwezigheid van de begeleider is nodig voor het welzijn van de gebruiker;
- 3° de begeleider neemt een aantal ondersteunende zorgtaken op in de hoedanigheid van mantelzorger.

Art. 12. Bij de opname van iedere gebruiker wordt een individueel gebruikersdossier aangelegd worden. Dat dossier bevat al de volgende gegevens:

- 1° de volledige identiteit van de gebruiker;
- 2° in voorkomend geval, de voor- en achternaam, het adres en het telefoonnummer van de contactpersoon;
- 3° de voor- en achternaam, het adres en het telefoonnummer van de huisarts;
- 4° de anamnese;
- 5° het klinische onderzoek bij de opname;
- 6° de omschrijving van de behoeften en een rapport over de gezondheidstoestand van de gebruiker;
- 7° het plan van verzorging, revalidatie en bijstand bij de dagelijkse levenshandelingen;
- 8° de diagnose;
- 9° de behandeling;
- 10° de klinische en de diagnostische evolutie;
- 11° de voorgeschreven geneesmiddelen ende toediening ervan;
- 12° het verbetertraject, vermeld in artikel 13.

Art. 13. Per gebruiker wordt een verbetertraject voorgesteld. Dat traject, dat als resultaat heeft dat de gebruiker naar zijn natuurlijke thuishmilieu kan terugkeren, wordt in samenspraak met de gebruiker en in voorkomend geval met zijn begeleider bepaald bij de aanvang van het verblijf en maakt deel uit van het gebruikersdossier. Bij verlenging van het verblijf worden de doelstellingen bijgestuurd.

Art. 14. Bij ontslag van de gebruiker uit het centrum wordt aan de gebruiker en de huisarts en andere relevante zorgverleners informatie verleend over de nazorg.

Afdeling 3. Voorwaarden voor de organisatie en de werking

Art. 15. Het financiële verslag wordt in het centrum ter beschikking gehouden. Het financiële verslag omvat de goedgekeurde jaarrekening en de resultatenrekening, uitgesplitst per activiteitencentrum. In een bijlage bij het verslag wordt vermeld hoe de inkomsten en de uitgaven van de initiatiefnemer verdeeld zijn over het centrum en eventuele woonzorgvoorzieningen of een centrum voor kortverblijf of ziekenhuizen.

Art. 16. Het centrum garandeert aan de gebruikers een klachtrecht en zorgt voor een adequate en objectieve behandeling van de klachten.

Art. 17. Het centrum participeert actief in de diverse structuren in het kader van eerstelijnszorg.

Art. 18. Het centrum organiseert minstens één keer per jaar een overleg met de thuiszorgorganisaties en zorgverstrekkers die actief zijn in de zorgregio waar het zich bevindt, met als doel afspraken te maken over de continuïteit en kwaliteit van de zorg en ondersteuning.

Art. 19. Het centrum heeft een functioneel samenwerkingsverband met een of meer ziekenhuizen die actief zijn in de zorgregio waar het zich bevindt. Minstens één keer per jaar organiseert het centrum een overleg met die ziekenhuizen met als doel afspraken te maken over de continuïteit en de kwaliteit van de zorg en de ondersteuning.

Afdeling 4. Voorwaarden voor de personeelsomkadering

Art. 20. Het centrum beschikt over het volgende medisch, verpleegkundig en paramedisch personeel:

- 1° een arts die altijd oproepbaar is;
- 2° verpleegkundig en verzorgend personeel in de verhouding van 2,5 voltijdse functies voor vijftien aanwezige gebruikers, van wie ten minste één verpleegkundig personeelslid en waaronder een voltijdse hoofdverpleegkundige of, als het aantal verblijfseenheden meer dan zestig bedraagt, een voltijdse hoofdverpleegkundige per schijf van zestig verblijfseenheden;
- 3° per dertig aanwezige gebruikers, een voltijds equivalent kinesitherapeut, ergotherapeut of logopedist.

Art. 21. Zowel overdag als 's nachts is in het centrum voldoende en gekwalificeerd personeel als vermeld in artikel 20, 2°, aanwezig om onmiddellijk elke oproep te kunnen beantwoorden.

Art. 22. Tijdens de nacht wordt per begonnen schijf van zestig verblijfseenheden één actieve nachtdienst georganiseerd. De verpleegkundige nachtpermanentie is

gewaarborgd. De nachtpermanentie kan in eigen beheer of in medebeheer van een aanpalende erkende welzijns- of gezondheidsvoorziening.

Art. 23. Voor de psychosociale ondersteuning van de gebruikers beschikt het centrum, per zestig verblijfseenheden, over een team dat samengesteld is uit personeelsleden die samen 2,25 vte vervullen en individueel over minstens een van de volgende kwalificaties beschikken:

- 1° een maatschappelijk werker;
- 2° een sociaal verpleegkundige;
- 3° een bachelor of master in de psychologie;
- 4° een master in de pedagogie.

Art. 24. De professionele medewerkers, die in het centrum, werken, volgen gespreid over een periode van maximaal twee jaar, minstens twintig uur bijscholing over onderwerpen die relevant zijn voor de uitoefening van hun functie.

Afdeling 5. Voorwaarden voor de infrastructuur

Onderafdeling 1. Veiligheid

Art. 25. Een centrum voldoet aan de toepasselijke brandveiligheidsreglementering.

Onderafdeling 2. Het gebouw

Art. 26. Het centrum voldoet aan al de volgende voorwaarden

- 1° het centrum beschikt over een voldoende aanbod aan eenpersoonskamers en tweepersoonskamers. Het aandeel van die tweepersoonskamers in het totale aantal kamers bedraagt minstens 10 %. Er zijn geen meerpersoonskamers. Bij de opname van een zelfredzame partner of mantelzorger kan het centrum boven het aantal erkende verblijfseenheden die persoon tijdelijk huisvesten. De zelfredzame partner of mantelzorger kan alleen verblijven in een eenpersoonskamer of een tweepersoonskamer die voldoet aan de infrastructuurnormen, vermeld in punt 2° tot en met 8°;
- 2° elke eenpersoonskamer heeft een nettovloeroppervlakte van ten minste 16 m², sanitair niet inbegrepen;
- 3° elke eenpersoonskamer beschikt over een aparte, ingerichte sanitaire cel, met een toilet, een wastafel en een douche, lig- of zitbad;
- 4° elke tweepersoonskamer heeft een nettovloeroppervlakte van ten minste 28 m², sanitair niet inbegrepen;
- 5° een tweepersoonskamer is bij voorrang bestemd voor het verblijf van een gebruiker samen met zijn begeleider;
- 6° elke kamer beschikt over een koelkast;
- 7° elke kamer beschikt over een telefoon en een tv die op de gewenste hoogte gezet kunnen worden;
- 8° de kamers en gemeenschappelijke ruimten zijn altijd zo verwarmd dat de temperatuur tot minstens 22 °C gebracht kan worden;
- 9° het centrum ontwikkelt een hitteplan. Als de temperatuur oploopt, maar in elk geval als in het centrum een temperatuur van 27 °C bereikt wordt, treedt dat plan in werking;
- 10° aangepaste zonnewering wordt aangebracht, waar dat nodig is;
- 11° elke ruimte beschikt over een oproepsysteem;
- 12° de noodoproepsystemen kunnen worden geactiveerd vanaf het bed en vanaf de sanitaire cel;
- 13° de verlichting kan bediend worden vanaf het bed;

- 14° als de bewoners zich verplaatsen in het gebouw, kunnen ze zich behelpen met leuning en handgrepen. Ook in de sanitaire ruimten zijn leuning en handgrepen aangebracht;
- 15° de gangen zijn voldoende breed zodat twee rolwagens elkaar kunnen kruisen. In de gangen zijn de nodige rustmogelijkheden beschikbaar;
- 16° verplaatsingen tussen verschillende verdiepingen zijn mogelijk met een lift;
- 17° er is een ruimte waar medicijnen en dossiers op een veilige en discrete manier bewaard kunnen worden;
- 18° er is een aparte ruimte die uitgerust is met fitness- en kinetoestellen;
- 19° in het centrum is minstens in een ruimte voorzien waar de verzorgende en paramedische personeelsleden het nodige administratieve werk kunnen uitvoeren;
- 20° de gebruikers moeten verzorgd en verpleegd worden met inachtneming van hun privacy;
- 21° het centrum voert een beleid ter preventie van infectieziekten. Bij vaststelling van een infectieziekte worden de nodige maatregelen getroffen. Het centrum stelt daarvoor een plan op.

Afdeling 6. Voorwaarden voor de verblijfsdagprijs

Art. 27. De verblijfsdagprijs omvat minstens de kosten voor de volgende elementen:

- 1° het verblijf;
- 2° de maaltijden die bestaan uit minstens een ontbijt, een middagmaaltijd en een avondmaaltijd;
- 3° de psychosociale verzorging;
- 4° het standaard verzorgingsmateriaal.

De verblijfsdagprijs en de tarieven voor overige kosten worden vooraf aan de gebruiker meegedeeld op een transparante wijze. Die tarieven hangen ook zichtbaar op in het centrum.

Afdeling 7. Overgangsbepaling

Art. 28. Voor de centra die al uitgebaat zijn vóór 1 januari 2010 en erkend zijn op 31 december 2019, gelden tot en met 31 december 2040, in afwijking van artikel 26, 2° en 4°, de volgende voorwaarden:

- 1° elke eenpersoonskamer heeft een nettovloeroppervlakte van ten minste 12 m², sanitair niet inbegrepen;
- 2° elke tweepersoonskamer heeft een nettovloeroppervlakte van ten minste 20 m², sanitair niet inbegrepen.

Art. 29. Centra die op 31 december 2019 erkend zijn, behouden hun erkenning volgens de regels die op 31 december 2019 van toepassing zijn. Ze beantwoorden, met behoud van de toepassing van artikel 28 van deze bijlage, uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van dit besluit en hoofdstuk 3 van deze bijlage.

Art. 30. Als over een aanvraag tot erkenning van een centrum op 31 december 2019 nog geen beslissing is genomen, wordt de aanvraag verder behandeld met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die op 31 december 2019 van toepassing zijn. In geval van erkenning beantwoordt het centrum, met behoud van de toepassing van artikel 28 van deze bijlage, uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van dit besluit en hoofdstuk 3 van deze bijlage.

Art. 31. De centra die op 31 december 2019 aangemeld zijn en over minstens dertig verblijfseenheden beschikken, kunnen erkend worden als centrum als ze uiterlijk op 31 december 2022 een ontvankelijke erkenningsaanvraag hebben ingediend.

De centra passen van rechtswege in de programmatie.

De centra, vermeld in het eerste lid, beantwoorden uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van dit besluit en hoofdstuk 2 van deze bijlage.

Als de centra, vermeld in het eerste lid, op 31 december 2022, geen ontvankelijke erkenningsaanvraag hebben ingediend, kunnen ze niet langer als centrum uitgebaat worden.

Art. 32. De centra die op 31 december 2019 aangemeld zijn en over minstens vijftien en maximaal 29 verblijfseenheden beschikken, kunnen erkend worden, als ze ten laatste op 31 december 2025 het aantal verblijfseenheden hebben uitgebreid naar dertig.

Deze centra voor herstelverblijf passen van rechtswege in de programmatie.

Indien ze tegen 31 december 2025 geen ontvankelijke erkenningsaanvraag hebben ingediend, kunnen zij niet langer als centrum voor herstelverblijf uitgebaat worden.

Art. 33. De centra die op 31 december 2019 aangemeld zijn kunnen, wanneer zij zich bevinden in een zelfde gemeente of aangrenzende gemeenten, samengevoegd worden tot een centrum voor herstelverblijf van minstens 30 verblijfseenheden en dit op een locatie. Dit centrum kan erkend worden ten laatste op 31 december 2025.

Art. 34. De centra die op 31 december 2019 aangemeld zijn en over minder dan vijftien verblijfseenheden beschikken, kunnen aangemeld blijven tot 31 december 2025.

Art. 35. De centra die op 31 december 2019 aangemeld zijn conform artikel 99, §1, tweede lid, van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 bezorgen uiterlijk op 31 december 2020 aan het agentschap een afschrift van de omgevingsvergunning tot realisatie van een aangemeld centrum.

Art. 36. In afwijking van artikel 31, 32 en 33 blijven de centra of de gedeelten van die centra waarvoor een erkennings- of omzettingskalender is verkregen, aangemeld tot het kwartaal van de erkennings- of omzettingskalender.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van (...) betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN